

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จุดมุ่งหมายหลักที่สำคัญประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา คือ การสร้างบัณฑิตให้เปี่ยมพร้อมด้วยวิทยาการชั้นสูง และมีความเป็น "มนุษย์สมบูรณ์" คือ เจริญด้วยสติปัญญา ความคิด เหตุผล การตัดสินใจ ความรับผิดชอบการมีธรรยาทในสังคมตลอดจนมีคุณสมบัติที่ดีงามพร้อมที่จะสร้างสรรค์สังคมให้มีความสุข ความก้าวหน้าอย่างมั่นคง ซึ่งการที่จะให้บรรลุจุดมุ่งหมายหลักดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีหน่วยงานและบุคลากรพร้อมที่จะรับผิดชอบปฏิบัติงานทั้งทางด้านการอื้ออำนวย ความสะดวก ด้านสถานที่ อุปกรณ์ การเงิน ทรัพยากรบุคคลเพื่อจัดการเรียนการสอนให้ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการด้านต่าง ๆ และหน่วยงานที่สำคัญมากหน่วยงานหนึ่งที่จะช่วยเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาได้ทำหน้าที่สมบูรณ์ตามความมุ่งหมาย ดังกล่าว คือ งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา (Student Personnel Work) หรือในบางสถาบันใช้ชื่อว่า กิจการนิสิตนักศึกษา (Student Affairs) การบริการนิสิตนักศึกษา (Student Services) (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2530)

งานบุคลากรนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เป็นงานที่มีขอบข่ายกว้างหน้าที่ในการดำเนินงานกว้างขวางมากทั้งในด้านการจัดบริการ สวัสดิการ การควบคุมปักครอง การจัดกิจกรรมนอกหลักสูตรของนิสิตนักศึกษาร่วมทั้งการสอนชื่อมเสริมทางวิชาการ (Knowles, 1970) ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งอาจกำหนดขอบข่ายงานด้านนี้แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับความพร้อม ความจำเป็น และความสนใจของผู้บริหารสถาบัน ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยส่วนใหญ่กำหนดขอบข่ายงานบุคลากรนิสิตนักศึกษาที่สำคัญประกอบด้วย งานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา งานบริการและสวัสดิการ (ซึ่งครอบคลุมงานหอพัก งานอนามัย งานทุนการศึกษา) งานวินัยและพัฒนานิสิต งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ หรืองานแนะแนวและจัดหางาน โดยมีรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบสูงสุด และมีกองกิจการนิสิตหรือกองกิจการนักศึกษาเป็นหน่วยปฏิบัติงาน ในสถาบันอุดมศึกษา

งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ นับเป็นงานสำคัญงานหนึ่งในงานบุคลากรนิสิตนักศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีขึ้นเพื่อช่วยให้นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสสำรวจและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะด้านทักษะ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ตลอดจนเป้าหมายในชีวิตของตนเอง อันจะเป็นผลให้นิสิตนักศึกษาสามารถศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความพร้อมที่จะก้าวเข้าสู่โลกอาชีพหรือโลกแห่งการทำงาน ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาจะต้องจัดบริการนี้อย่างต่อเนื่องตั้งแต่นิสิตนักศึกษาเริ่มเข้าศึกษาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา (ธิดารัตน์ บุญนุช, 2527) เพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้ประกอบอาชีพ

ตามความคิดความสนใจของตนเอง และมีการวางแผนเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพอย่างเพียงพอซึ่งผลก็คือจะทำให้เกิดความพอใจในอาชีพ และทำประโยชน์ให้กับสังคมมากที่สุด (นวัตกรรม เป้าหมาย, 2528)

การจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยนั้น ได้มีมานานแล้ว แต่ยังไม่มีการจัดตั้งเป็นองค์กรเฉพาะด้าน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในสมัยศาสตราจารย์ ดร. ป้าย อั้งภากรณ์ เป็นอธิการบดี ได้ตั้งสำนักแนะอาชีพขึ้น เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2518 นับว่าเป็นสถาบันแห่งแรกที่ได้จัดหน่วยงานบริการด้านนี้ ภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็นงานแนะแนวการศึกษา สังกัดกองกิจการนักศึกษา สำนักงานอธิการบดี (กฤษณา ชาราภูล, 2531) ต่อมาในปี พ.ศ. 2524 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศิลปากรได้จัดให้มีหน่วยบริการจัดหนางานขึ้น สถาบันอุดมศึกษาอื่นหลายแห่งยังมิได้ให้ความสำคัญกับบริการจัดหนางานมากนัก หลายสถาบันเพียงแต่จัดที่สำหรับติดประกาศรับสมัครงานที่นายจ้างแจ้งให้สถาบันทราบเท่านั้น (สำเนา ข้อตกล皮, 2525)

ทบวงมหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นหน่วยงานกลาง ในการกำกับ สนับสนุน ประสานงานและบริการสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในสังกัด ได้เริ่มนิยามสิ่งเสริมระบบการแนะแนวอาชีพ ของสถาบันอุดมศึกษาขึ้น เมื่อปี พ.ศ.2526 ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวปัญหาการว่างงานของผู้มีการศึกษาสูงกำลังทวีความรุนแรงขึ้นเป็นอย่างมาก ขัตตราการจ้างงานทั้งในภาครัฐบาลและเอกชนมีได้ขยายตัวตามจำนวนบัณฑิตที่เพิ่มขึ้น รัฐบาลโดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ.2526 จึงให้ความเห็นชอบนโยบายการมีงานทำและแก้ไขปัญหาการว่างงานโดยให้กระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัยปรับแผนการศึกษาและเริ่มพัฒนาโครงการแนะแนวอาชีพให้กับ นักเรียน นักศึกษา ตั้งแต่ระดับมัธยม อาชีวะ ฝึกหัดครู และมหาวิทยาลัย(อาทรอ ชนเห็นชอบ, 2527) ในภาระทบวงมหาวิทยาลัยได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อสนองนโยบายรัฐบาลอย่างด้าน ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนวและให้คำปรึกษาด้านการศึกษาและอาชีพขึ้น เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงาน การขอความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ให้พัฒนาโครงการแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา การพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานแนะแนว การจัดตั้งสมุดอาชีพตัวอย่าง การศึกษาวิจัยเพื่อหารูปแบบการวางแผนชีวิตและอาชีพ การเยี่ยมเยียนให้คำแนะนำแก่น่วยงานแนะแนว เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้กำหนดนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) ข้อที่ 9 ให้สถาบันอุดมศึกษาเร่งปรับปรุงระบบแนะแนวอาชีพและจัดหนางานแกนสิตนักศึกษา ตลอดจนการติดตามผลการมีงานทำ และการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2529)

การดำเนินงานด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาเริ่มได้รับความสนใจจากฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 เป็นต้นมา บริการที่จัดส่วนใหญ่ได้แก่บริการให้คำปรึกษา ห้องสมุดอาชีพ บริการจัดหนางาน และบริการด้านทดสอบ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของนิสิตนักศึกษาที่มีความต้องการในบริการดังกล่าวในระดับมากถึงมากที่สุด (คงดำ ขันกสิกรรม, 2528 ณัฐร้า มุนจินดา,

2528 และ ออมรัตน์ ประisanศพท. 2532) อย่างไรก็ตี จากการติดตามการดำเนินงานด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ในสถาบันอุดมศึกษาโดยทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งจัดบริการด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน และยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สืบเนื่องจากปัญหาในการบริหารงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณภาพ ขาดข้อมูลด้านอาชีพ และแบบทดสอบ รวมทั้งไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงของสถาบันอุดมศึกษาอย่างเพียงพอ ในด้านงบประมาณ สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ จีราวด์ วีรังกร (2528) Kajornsing (1985) ออมรัตน์ ประisanศพท. (2532) และมหกานต์ โอบารัตน์มณี (2532)

จากปัญหาในการบริหารงานดังกล่าว จึงเป็นผลให้งานบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ในสถาบันอุดมศึกษายังไม่สามารถแก้ปัญหาและพัฒนานิสิตให้บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังมีปัญหานี้ที่เกี่ยวข้องได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับตัวนิสิตนักศึกษาเอง ขันเนื่องมาจากการศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน ประชาชนมีความต้องการการศึกษาระดับอุดมศึกษามากขึ้น โดยคาดหวังว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะมีงานทำและมีความก้าวหน้าในอนาคตมากกว่าการศึกษาระดับอื่น จึงทำให้เกิดค่านิยมที่ไม่ถูกต้องในการส่งเสริมให้บุตรหลานของตนเรียนให้สูงที่สุด โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมของผู้ที่จะเข้าศึกษา โดยเฉพาะด้านสติปัญญาอุตสาหกรรม ความสามารถ บุคลิกภาพ ความต้องการและความสนใจ ซึ่งเมื่อเข้าเหล่านี้ได้เข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาแล้ว ต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มากมาย ขันเป็นผลกระทบต่อความสามารถสำเร็จและความก้าวหน้าทางการเรียน ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ การปรับตัวของนิสิตนักศึกษา บุคลิกภาพ ทุนการศึกษา ที่พอกาศัย ตลอดจนปัญหาในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาที่เหมาะสมกับตัวเอง ซึ่งเมื่อนิสิตนักศึกษามีปัญหาก็จะทำให้ขาดสมารถในการเรียน จึงทำให้เกิดปัญหาทางการเรียนเพิ่มขึ้นตามมาด้วย ดังจะเห็นว่า ในหลายสถาบันอุดมศึกษามีนิสิตนักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ต้องลาออกจากลังค์ หรือใช้เวลาในการศึกษามากกว่าที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด นับว่าเป็นการสูญเสียทางการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ จากการติดตามภาวะการทำงานของบัณฑิตชั้นปีการศึกษา 2532-2533 โดยทบวงมหาวิทยาลัยพบว่าปัญหาในการทำงานของบัณฑิตทั้งที่ทำงานแล้วและยังไม่ได้ทำงานที่สำคัญคือ การทำงานที่ถูกใจไม่ได้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะไม่เกิดขึ้นถ้าสถาบันอุดมศึกษาได้ให้ข้อมูลและจัดบริการแนะแนวให้นิสิตนักศึกษาอย่างว้างขวางทั่วถึง ก่อนที่นิสิตนักศึกษาจะสำเร็จการศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2536) ด้วยเหตุนี้จึงนับเป็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมและพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้สามารถพัฒนานิสิตนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้เพิ่มจำนวนมากขึ้นตามลำดับ จากเดิมจำนวน 32 สถาบัน ในปี พ.ศ. 2527 เป็น 50 สถาบัน ในปี พ.ศ. 2537 เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประชาชนที่เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งได้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่าง

ราดเร็ว ซึ่งอาจเป็นผลให้สถาบันอุดมศึกษา มีความจำเป็นต้องปรับทิศทางนโยบายและการบริหารงานให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อจะสามารถพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบุณฑิตที่มีความสมบูรณ์ทุกด้าน เช่นเดิม ประกอบกับปัจจัยไม่ปรากฏว่ามีการศึกษาวิเคราะห์วิจัยในลักษณะนี้มาก่อน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์ถึงสภาพปัจจุบันของการจัดบริการแนะแนวการศึกษา และอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยว่าเป็นอย่างไร และสอดคล้องกับแนวทางที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งจะมีแนวทางในการพัฒนางานอย่างไรให้ทันต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ เพื่อที่จะพัฒนาการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เข้าสู่โลกแห่งอาชีพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- ศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
- วิเคราะห์การจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
- เสนอแนวทางการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

คำถามในการวิจัย

- สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในปัจจุบันดำเนินงานด้านบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้นิสิตนักศึกษาอย่างไร ผลการดำเนินงานเป็นอย่างไรและมีปัญหาอุปสรรคหรือไม่ประการใด
- การจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพของสถาบันอุดมศึกษา สอดคล้องกับแนวทางที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร
- สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ควรจะมีแนวทางในการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพอย่างไร จึงจะเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยให้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ในสถาบันอุดมศึกษาจะศึกษาครอบคลุมด้านวัฒนธรรมสังคม โครงสร้างองค์กร การบริหาร (บุคลากร งบประมาณ สถานที่) ประเภทของการจัดบริการ ผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรค

2. สถาบันอุดมศึกษาที่จะศึกษาเป็นสถาบันอุดมศึกษา ในระดับมหาวิทยาลัยและสถาบันทั้งของรัฐและเอกชน ในสังกัดทบทวนมหาวิทยาลัย จำนวน 31 สถาบัน ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาประเภท จำกัดจำนวนรับ มีการสอนในระดับปริญญาตรีหลักสาขาวิชา และเปิดรับนิสิตนักศึกษามาแล้วไม่ต่ำกว่า 4 ปีการศึกษา ทั้งนี้เพื่อจะได้ศึกษาถึงบริการที่จัดในสถาบันอุดมศึกษาที่มีสถานะเดียวกัน และมีพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาในระดับเดียวกัน ทั้งในด้านอายุ ระดับการศึกษา รวมทั้งช่วงเวลาที่นิสิตนักศึกษาได้รับบริการอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เข้าศึกษาจนใกล้จะสำเร็จการศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 17 สถาบัน “ได้แก่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จพ)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (มหา)

มหาวิทยาลัยขอนแก่น (มหา)

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (มหา)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มหา)

มหาวิทยาลัยนเรศวร (มหา)

มหาวิทยาลัยบูรพา (มหา)

มหาวิทยาลัยมหิดล (มหา)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มหา)

มหาวิทยาลัยศิลปากร (มหา)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มหา)

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (มหา)

สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ (สถา)

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สถา)

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (สถา)

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (สถา)

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (มหา)

<u>สถาบันอุดมศึกษาเอกชน</u> จำนวน 14 แห่ง	"ได้แก่"
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	(มกท)
มหาวิทยาลัยเกษตรบัณฑิต	(มกบ)
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี	(มกธ)
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	(มกม)
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	(มกบ)
มหาวิทยาลัยพายัพ	(มพย)
มหาวิทยาลัยราชภัฏตาก	(มร)
มหาวิทยาลัยราชภัฏสิงหนาท	(มรส)
มหาวิทยาลัยศรีปทุม	(มศป)
มหาวิทยาลัยสยาม	(มส)
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	(มกค)
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	(มชก)
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	(มอช)
มหาวิทยาลัยเอกอัคราชีพ	(มอช)

3. การวิเคราะห์ความสอดคล้องของการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ของสถาบันอุดมศึกษากับแนวทางที่ทบทวนมหาวิทยาลัยกำหนด ให้พิจารณาเฉพาะด้าน วัตถุประสงค์ โครงสร้างองค์กร ประเภทของการจัดบริการ และบุคลากรที่ปฏิบัติงาน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การจัดบริการแนะแนว	หมายถึง	กิจกรรมใดๆ ที่ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา จัดขึ้นตามนโยบายของทบทวนมหาวิทยาลัย เพื่อช่วยให้นิสิตนักศึกษาได้รู้จักตนเองทั้งในด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ความนัดและทักษะ มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ สามารถเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง มีการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพและมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยจัดบริการในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ บริการให้คำปรึกษา แนะแนวอาชีพ บริการจัดหางานและบริการทดสอบ
สถาบันอุดมศึกษา	หมายถึง	มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ที่อยู่ภายใต้การดูแลของทบทวนมหาวิทยาลัย จำนวน 31 แห่ง

ผู้บริหารด้านกิจการ นิสิตนักศึกษา	หมายถึง	บุคคลที่มีตำแหน่งรองอธิการบดี หรือตำแหน่ง ที่เรียกเป็นอย่างอื่น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ งานกิจการนิสิตนักศึกษา
ผู้ปฏิบัติงาน	หมายถึง	หัวหน้างานหรือผู้ที่รับผิดชอบงานด้านแนะแนว การศึกษาและอาชีพ ในสถาบันอุดมศึกษา
ตัวแทนผู้ใช้บริการ	หมายถึง	นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ที่เคยมาใช้ บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
การกำหนดวัตถุประสงค์ ของการจัดบริการแนะแนว การศึกษาและอาชีพ	หมายถึง	ความต้องการที่จะให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ต่อนิสิตนักศึกษาและสถาบันอุดมศึกษา เมื่อ จัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพใน สถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ เพื่อให้นิสิตนักศึกษา มีความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน เช่น จัดอบรมเกี่ยวกับการสมัครงาน เพื่อเผยแพร่ข้อมูล เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและพัฒนาการ ศึกษา การเข้าสู่อาชีพ และการพัฒนาตนเอง ของนิสิตนักศึกษา เป็นหน่วยงานที่ติดตามผล การมีงานทำของบัณฑิต เป็นต้น
โครงสร้างองค์กรของการจัด บริการแนะแนวการศึกษา และอาชีพ	หมายถึง	การแบ่งงานออกเป็นหน่วยย่อย ในการดำเนินงาน สายการบังคับบัญชาของผู้บริหารสถาบันอุดม ศึกษากับบุริการแนะแนวการศึกษาและ อาชีพ
การบริหารงานด้านบุคลากร ของการจัดบริการแนะแนวการ ศึกษาและอาชีพ	หมายถึง	การจัดกำลังคนในการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา ความรู้ความสามารถและการเข้าสู่อาชีพของผู้ ปฏิบัติงานด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
การบริหารงานด้านงบประมาณ หมายถึง ของการจัดบริการแนะแนวการ ศึกษาและอาชีพ		การจัดการด้านการเงินในการดำเนินกิจกรรม เช่น แหล่งที่ได้รับจัดสรรจำนวนเงินที่ใช้ในแต่ละปี ความเพียงพอและแนวทางแก้ไขในกรณีที่ได้รับ จัดสรรเงินไม่เพียงพอ

การบริหารงานด้านสถานที่ ของการจัดบริการแนะแนว การศึกษาและอาชีพ	หมายถึง	การจัดบริการในการให้บริการสำหรับกิจกรรม ต่าง ๆ ทำเลที่ตั้ง และการตกแต่งหน่วยงาน รวมทั้งอุปกรณ์สำนักงานที่จำเป็นในการดำเนิน งาน
ประเภทของบริการที่จัดให้ นิสิตนักศึกษา	หมายถึง	กิจกรรมที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้บริการแก่นิสิต นักศึกษา ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ บริการให้คำ ปรึกษา ทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้าน อาชีวศึกษา บริการทดสอบ บริการข้อสอบ เทคนิค ในลักษณะห้องสมุดอาชีพ การจัดทำจุลสาร บริการช่วยงานบนบอร์ดติดประกาศ บริการจัดหา งานชั่วคราว งานถาวร การฝึกอบรมเพื่อการ เตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ การจัดด่วนนัดพบแรงงาน และบริการทุนการศึกษา เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้จะได้รับประโยชน์คือ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน ของการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ในสังกัดทบทวนมหาวิทยาลัย
2. ทำให้ทราบว่าการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ในสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าว
สอดคล้องกับแนวทางที่ทบทวนมหาวิทยาลัยกำหนด ประการใด
3. ได้แนวทางที่เหมาะสมในการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ในสถาบันอุดมศึกษา
ทั้งของรัฐและเอกชน สังกัดทบทวนมหาวิทยาลัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของทบทวน
มหาวิทยาลัยในการให้การส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาต่อไป

ลำดับขั้นตอนการนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยจัดลำดับขั้นตอนในการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 ประกอบด้วย ความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามในการวิจัย
ขอบเขตของการวิจัย คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และลำดับขั้นตอนในการ
เสนอข้อมูล

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษา แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา ทบทวนมหาวิทยาลัยกับการส่งเสริมการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปนัยผลและข้อเสนอแนะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย